

внутрішніх справ України від 08.02.2019 р. № 100. *Офіційний вісник України*. 2019. № 26. Стор. 292. Стаття 939

16. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 27.04.2020 № 357. *Офіційний вісник України*. 2020. № 41. Стор. 515. Стаття 1345

17. Про затвердження Порядку організації роботи із депутатськими запитами та депутатськими зверненнями народних депутатів України в Національній поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15.02.2017 року № 119. *Офіційний вісник України*. 2017. № 30. Стор. 593. Стаття 909

18. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1376. *Офіційний вісник України*. 2015. № 99. Стор. 201 Стаття 3405

19. Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.11.2015 № 1395. *Офіційний вісник України*. 2015. № 88. Стор. 176. Стаття 2964

20. Котляревська Г.М. Теоретико-правові засади звернень громадян до Національної поліції України. *Юридичний бюлетень*. 2019. Випуск 11. Ч. 1. С.320-327

21. Про затвердження Порядку розгляду звернень та організації проведення особистого прийому громадян в органах та підрозділах Національної поліції України: наказ Міністерства України від 15.11.2017 року № 930. *Офіційний вісник України*. 2018. № 8. Стор. 323. Стаття 319

22. Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства: наказ Міністерства соціальної політики України та міністерства внутрішніх справ України від 13.03.2019 року № 369/180. *Офіційний вісник України*. 2019. № 30. Стор. 199. Стаття 1078

УДК 349.2+341.1/8

DOI: 10.32751/2617-5967-2022-04-17

Петросян К. Є.

здобувачка 3 курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

ЄВРОПЕЙСЬКА СОЦІАЛЬНА ХАРТІЯ ЯК БАЗОВИЙ ДОКУМЕНТ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРАВ: ДОТРИМАННЯ НОРМ І СТАНДАРТІВ УКРАЇНОЮ

У статті здійснено аналіз сутності Європейської соціальної хартії як базового документу у сфері соціального забезпечення задля підвищення ефективності національної системи соціальних прав та її адаптації до міжнародних вимог. Досліджено зобов'язання України по ЄСХ (переглянутій) щодо соціального забезпечення та план заходів по забезпеченню виконання положень ЄСХ (переглянутої). Констатовано намагання України привести у відповідність до європейських соціальних стандартів, визначених у ЄСХ, норми національного законодавства та визначено зобов'язання у соціальному забезпеченні, які лишаються невиконаними. Зауважено на необхідності належної імплементації норм ЄСХ

Україною та реформування соціального законодавства з урахуванням її стандартів, з необхідністю залучення до цього процесу національних судів як прогресивних чинників. Констатовано узгодження національного законодавства і практики з положеннями ЄСХ з метою реформування законодавства України в соціальній сфері.

Ключові слова: Європейська соціальна хартія, соціальне забезпечення, соціальні права, міжнародні стандарти, національне законодавство, європейські соціальні стандарти.

The article analyzes the essence of the European Social Charter as a basic document in the field of social security in order to increase the effectiveness of the national system of social rights and its adaptation to international requirements. The obligations of Ukraine under the EUS (revised) regarding social security and the plan of measures to ensure the implementation of the provisions of the EUS (revised) were studied. Ukraine's efforts to bring the norms of national legislation into line with European social standards defined in the ECHR have been noted, and obligations in social security that remain unfulfilled have been identified. It was noted the need for proper implementation of the norms of the ECHR by Ukraine and the reform of social legislation taking into account its standards, with the need to involve national courts in this process as progressive factors. Alignment of national legislation and practice with the provisions of the ECHR for the purpose of reforming the legislation of Ukraine in the social sphere has been established.

Keywords: European social charter, social security, social rights, international standards, national legislation, European social standards.

Постановка проблеми. Мужність українського народу у боротьбі за свою свободу та незалежність була гідно оцінена Європейським співтовариством шляхом підтримання на саміті в Брюсселі 23 червня 2022 року надання Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі. Це зобов'язує нашу державу до проведення низки важливих реформ з метою приведення законодавства України до європейських стандартів. Безумовно, що європейські інтеграційні процеси викликані сучасними тенденціями підвищення ефективності системи соціальних прав [1, с. 17-18]. І хоча на конституційному рівні Україна проголосила себе соціальною державою, в якій функціонує такий необхідний елемент як соціальне забезпечення, повне дотримання соціальних прав громадян можливе лише за умов істотного наближення рівня життя в Україні до європейських стандартів.

В рамках Ради Європи базовим документом у сфері захисту соціально-економічних прав та гарантій їх забезпечення являється Європейська соціальна хартія, що доповнює Європейську конвенцію про захист прав і основних свобод людини. Ратифікація Україною у 2006 році ЄСХ (переглянутої) та при цьому взяття на себе зобов'язання щодо виконання не всіх її статей і положень, зокрема статті 12 щодо права на соціальне забезпечення, є підтвердженням наявності чисельних проблем у сфері соціального забезпечення. Можемо констатувати, що Україна як правова держава за роки своєї незалежності так і не спромоглась до кінця реформувати соціальну сферу таким чином, щоб вона відповідала європейським зразкам. Тому особливої актуальності набуває дослідження питання встановлених ЄСХ стандартів у сфері соціального забезпечення з метою адаптації національного законодавства до міжнародних вимог.

Метою статті є дослідження сутності Європейської соціальної хартії в аспекті права на соціальне забезпечення, а також вплив цього міжнародного документу на національну систему соціального забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В юридичній літературі дослідженню соціальних прав людини присвячено чимало праць науковців, як то М. М. Антонович, М. Д. Бойко, Н. Б. Болотіна, В. С. Венедіктов, С. О. Верланов, Жернаков, П. М. Рабінович, І. М. Сирота, Н. С. Сидоренко, М. М. Феськов, М.І. Козюбра, А.М. Колодій, О.Ю. Тодика,

Ю.С. Шемшученко, В.І. Гладких та ін. Водночас не реформованість українського законодавства у сфері соціального забезпечення потребує належної оцінки сучасної соціальної Конституції, якою є Європейська соціальна хартія задля імплементації всіх її норм та положень в національне законодавство і практику.

Виклад основного матеріалу. У системі прав людини соціальні права займають важливе місце, оскільки саме вони покликані гарантувати кожній людині гідні умови життя. Відповідно до Основного Закону України до соціальних прав належать: право на працю, на страйк, на відпочинок, соціальний захист, на житло, достатній життєвий рівень, на охорону здоров'я, медичну допомогу і медичне страхування та інші [2]. Ці права, на думку науковців, визначають обов'язки держави по забезпеченню кожному мінімуму засобів до існування та соціальної забезпеченості.

Так, П. М. Рабінович розглядає соціальні права як певні можливості людини, які необхідні для її існування та розвитку в конкретно історичних умовах, зумовлюються досягнутим рівнем розвитку людства та мають бути загальними, рівними для всіх людей [3, с. 16].

В.І. Гладких розглядає соціальні права як сукупність конституційних прав людини, що дають їй можливість претендувати на задоволення важливих життєвих потреб за неможливості нею самостійно забезпечити гідні умови існування, які гарантують доступність елементарних благ цивілізації [4, с. 67].

Зарубіжні вчені виділяють три основні функції соціального права. По-перше, воно покликане слугувати забезпеченню людської гідності кожного не тільки перед небезпекою інституційно-бюрократичного вторгнення, але й у повсякденній боротьбі за гідні людини умови життя. По-друге, соціальне право повинно бути гарантом рівності громадян у державі, а забезпечити таку рівність неможливо, не реалізуючи ідею благоденства. По-третє, у правовому сенсі воно означає задоволення потреб і розвиток здібностей кожної людини за умови, що цей вільний розвиток індивіда гармонійно поєднується із свободою усіх інших [5, с. 102–103]. Таким чином, соціальні права – це комплекс прав, які забезпечують та захищають соціально гідний рівень життя кожної людини.

В сучасних умовах соціальні права визнаються фундаментальними, водночас вони є найбільш проблематичним серед інших конституційних прав, в тому числі і для України [6, с. 9]. Беззаперечно, що у законах та підзаконних актах України закріплені соціальні права людини, але в умовах сьогодення наша держава не в змозі їх реалізувати в достатній мірі. Тому для досягнення основних цілей соціальної політики Україні слід враховувати соціальний вимір Європейського Союзу, тим більше у перспективі майбутнього членства нашої держави в колі цивілізованих країн.

Одним з основоположних міжнародно-правових актів, що забезпечує широкий та повний захист соціальних прав являється Європейська соціальна хартія, яка доповнює Конвенцію з прав людини, що стосується громадянських і політичних прав. Так, в преамбулі ЄСХ 1961 року визначено, що держави-члени Ради Європи домовилися забезпечити своєму населенню громадянські та політичні права і свободи, визначені в цих документах, враховуючи, що здійснення соціальних прав повинно бути забезпечене без будь-якої дискримінації за ознакою раси, кольору шкіри, статі, віросповідання, політичних переконань, національної належності чи соціального походження, сповнені рішучості спільно зробити все можливе для підвищення життєвого рівня та поліпшення соціальної забезпеченості як міського, так і сільського населення шляхом використання відповідних установ і здійснення відповідних заходів [7, с. 1]. Отже, Європейська соціальна хартія (ЄСХ) – це договір Ради Європи, що гарантує основні соціальні й економічні права, доповнюючи Конвенцію з прав людини.

Первісно ЄСХ було ухвалено у 1961 році, однак в процесі її модернізації в 1996 році ухвалено ЄСХ (переглянуту), до якої додано нові права. Переглянута хартія містить найбільш широкий, загально визнаний державами-членами Ради Європи перелік

соціальних та економічних прав людини, а також передбачає більш широку варіантність вибору зобов'язань для Договірних Сторін.

Погоджуємось із думкою А. Л. Федорової про те, що ЄСХ є унікальним сучасним договором не тільки за обсягом закріплених соціальних та економічних прав, але й за впровадженням контрольним механізмом, у рамках якого передбачено дві основні процедури: загальна для всіх учасників – розгляд доповідей держав та факультативна – розгляд колективних скарг [8, с.78]. Так, унаслідок розгляду доповідей держав Європейський комітет з соціальних прав приймає висновки, а за результатами розгляду колективних скарг - рішення по суті. В свою чергу Комітет Міністрів виступає вищою ланкою у цьому контрольному механізмі, який наділений повноваженнями прийняття стосовно відповідної держави рекомендацій із зазначенням невідповідності нормам хартії національного законодавства. За результатами ж розгляду колективних скарг Комітет Міністрів ухвалює резолюцію для відповідної держави з вимогою вжити необхідних заходів для приведення ситуації у відповідність із хартією.

Зауважимо, що Протокол про колективне оскарження від 1995 року Україною не ухвалено до теперішнього часу. Водночас це могло б слугувати превентивною мірою запобігання порушень у майбутньому, оскільки вказана процедура є схожою на судовий процес за винятком обов'язкової сили рішень Європейського комітету. Що стосується системи доповідей, то вони мають подаватися за 4 тематичними групами, кожного року за однією темою: 1) зайнятість, професійне навчання та рівні можливості; 2) охорона здоров'я, соціальне забезпечення і соціальний захист; 3) трудові права; 4) діти, сім'я, мігранти. Щодо поданих Україною Європейському комітету з соціальних прав доповідей, маємо негативну тенденцію, оскільки за розглядом багатьох положень Комітет вимагав надання додаткової інформації [8, с.79]. Серед іншого, у своїх Рекомендаціях для України 2017 року за тематичною групою № 2 «Охорона здоров'я, соціальне забезпечення та соціальний захист» ЄКСП встановив, що з 11 ситуацій: 1 – відповідає вимогам, 8 – не відповідають вимогам, 2 – потрібно більше інформації [9].

Україна ратифікувала ЄСХ переглянуту, проте ратифікація зазначеного документу мала вибіркового характеру, що є також особливістю ЄСХ, оскільки кожна держава сама визначає, які пункти конкретної статті вона обирає для ратифікації. Варто зауважити, що «вибіркового захист» компенсується низкою положень, які перетинаються між собою, завдяки чому забезпечується певний захист і у випадку не ратифікації країною відповідних положень Хартії. Наприклад стаття 12 щодо права на соціальне забезпечення перетинається із статтею 13 (право на соціальну та медичну допомогу) та статтею 30 (право на захист від бідності та соціального відчуження).

Серед іншого, наша держава не ратифікувала обов'язкову статтю 12 щодо права на соціальне забезпечення, відповідно до якої з метою забезпечення ефективного здійснення права на соціальне забезпечення Сторони зобов'язуються: започаткувати систему соціального забезпечення або підтримувати її функціонування; підтримувати систему соціального забезпечення на задовільному рівні, принаймні на такому, який дорівнює рівню, необхідному для ратифікації Європейського кодексу соціального забезпечення; докладати зусиль для поступового піднесення системи соціального забезпечення на більш високий рівень; вживати заходів шляхом укладання відповідних двосторонніх і багатосторонніх угод або в інший спосіб і відповідно до умов, визначених у таких угодах, для забезпечення: а) рівності між їхніми власними громадянами та громадянами інших Сторін у тому, що стосується прав на соціальне забезпечення, включаючи збереження пільг, які надаються законодавством про соціальне забезпечення, незалежно від пересування захищених осіб по територіях держав Сторін; б) надання, збереження та поновлення прав на соціальне забезпечення такими засобами, як сумарний залік періодів страхування або роботи, що були здійснені за законодавством кожної зі Сторін [10, ст.12].

Відзначимо, що Законом України від 17.05.2017 «Про внесення зміни до пункту 2 Закону України «Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянутої)», Україна взяла на себе зобов'язання вважати обов'язковими для неї пункти 3 та 4 статті 12 ЄСХ (переглянутої). Проте станом на зараз не ратифікованими залишаються пункти 1 і 2 статті 12 ЄСХ (переглянутої).

Позитивним кроком в цьому аспекті можна назвати продовження виконання Україною Плану заходів щодо Європейської соціальної хартії (переглянутої), затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 року № 450-р «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення виконання положень Європейської соціальної хартії (переглянутої) на 2015-2019 роки». Зокрема, цим планом передбачено опрацювання можливостей поступового приєднання України до 24 пунктів Хартії, до яких Україна не приєдналася при ратифікації. Тобто можемо констатувати, що Україна намагається привести у відповідність до європейських соціальних стандартів, визначених у ЄСХ, норми національного законодавства, проте деякі зобов'язання все ж залишаються невиконаними до теперішнього часу. Розділяємо думку А. Л. Федорової, що «належна імплементація Хартії Україною та необхідність реформування соціального законодавства з урахуванням її стандартів є однією з актуальних проблем нашої держави» [8, с.80]. Оскільки процес виконання зобов'язань за Хартією триває, прогресивним чинником в питанні реалізації положень ЄСХ можуть бути, зокрема національні суди, на які покладено функцію судового захисту порушеного або оспорюваного права.

Останнім часом спостерігається активне застосування національними судами норм Європейської конвенції з прав людини, що враховуючи унікальний характер цього документу і постійне оновлення рішень Європейського суду з прав людини, може виправити певні недоліки, які є в українському законодавстві. На нашу думку, аналогічним чином можуть також недоліки національного законодавства у сфері соціального забезпечення у разі застосування судами ЄСХ, норми якої для Європейської спільноти фактично є аналогом Конституції у соціальній сфері. Водночас не слід нівелювати зазначене питання і серед адвокатів, які забезпечують здійснення захисту та представництва інтересів громадян в судах.

Дослідженням змісту судових рішень, що містяться у Єдиному державному реєстрі судових рішень, можемо виснувати про кількісне збільшення застосування національними судами положень ЄСХ до різних категорій справ. Так суди посилаються на норми ЄСХ у справах пенсійного забезпечення, призначення та виплати соціальної допомоги, грошової допомоги, у трудових справах тощо. При цьому, здебільшого посилення на норми ЄСХ має місце в практиці Касаційного адміністративного суду Верховного Суду, в той час як судами нижчих інстанцій цей документ згадується рідше. Наразі пошук за контекстом «ЄСХ» в Єдиному державному реєстрі судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>) відображає понад 1800 судових рішень різних національних судів, що містять посилення на ЄСХ. Для порівняння, такий же пошук за контекстом «Конвенція з прав людини» показує понад 4000 судових рішень, в яких згадується Європейська конвенція. Згідно дослідження, проведеного науковцями М. Смуш-Кулеша, А. Манасян та А. Федоровою встановлено, що переважну більшість судових рішень можна розділити на п'ять основних груп стосовно методу посилення на Хартію:

- 1) ЄСХ згадується серед інших міжнародно-правових актів з прав людини, як-от Загальна декларація прав людини, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права тощо;
- 2) судді посилаються на певні пункти та статті, які Україна не ратифікувала;
- 3) судді звертаються до конкретних пунктів частини 1 ЄСХ, де містяться принципи;
- 4) судді посилаються на конкретну статтю ЄСХ як на додаткове джерело права;
- 5) жодних посилень на практику ЄКСП, тлумачень хартії не виявлено [11].

Викладене свідчить про нерозуміння судьями положень ЄСХ в цілому та неоціненність ЄСХ в судовій практиці. Тому вважаємо за доцільне Національній школі суддів України як установі, що забезпечує професійну підготовку кандидатів на посаду судді та суддів включити до засад суддівської освіти програми з вивчення положень ЄСХ, зокрема шляхом:

- залучення викладачів, тренерів та модераторів до освітньої програми;
- вдосконалення знань та умінь кандидатів на посаду судді та цільової аудиторії суддів залежно від спеціалізації та з урахуванням індивідуальних потреб;
- створення навчальних курсів з вивчення відповідними особами норм ЄСХ;
- запровадження тренінгів та інтерактивних методів навчання за участі фахівців;
- розробка навчальних матеріалів з детальним аналізом висновків та рішень Європейського комітету з соціальних прав, а також рекомендацій і резолюцій Комітету Міністрів;
- проведення моніторингу якості навчальних заходів з метою оцінювання отриманих знань і навичок.

Висновки. Сучасний етап здійснення в Україні демократичних та соціальних реформ, підкреслює важливу та ключову роль ЄСХ, яка на сьогодні є найбільшим комплексним правовим інструментом захисту соціальних прав. Норми цього міжнародного договору фактично є аналогом Конституції у соціальній сфері, що визначає систему основоположних соціальних прав, які мають бути запроваджені державами, що до неї приєдналися. Україна взяла на себе обов'язок імплементувати окремі положення ЄСХ (переглянутої) у національне соціальне законодавство. Водночас, належна імплементація ЄСХ залишається проблемою поряд із потребою реформування українського законодавства у соціальній сфері. Характерною особливістю національного законодавства є наявність доволі значної кількості нормативних актів, що регулюють соціальне забезпечення, однак вони майже не впливають належним чином на практичну сферу.

Конституцією України як правової та соціальної держави проголошено більшість соціальних прав за ЄСХ, однак попри це функціонування вітчизняного законодавства в цій сфері залишається незадовільним, як і дотримання взятих на себе за ЄСХ зобов'язань. Зрозуміло, що проблеми у соціальному забезпеченні в умовах широкомасштабної війни залишаються та навіть збільшуються. Разом з тим, Україна започаткувала базову систему соціального забезпечення і повинна переходити до реалізації завдання щодо підтримки її функціонування. Боротьба нашого народу за європейські цінності лише підкреслює важливість дотримання в демократичному суспільстві прав людини, у тому числі в сфері соціального забезпечення, задля наближення рівня життя в Україні до європейських стандартів. Тому дотримання норм і стандартів ЄСХ є однією з умов успішної реалізації європейських прагнень України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Іншин М. І. Соціальна держава: сутність і перспективи / М. І. Іншин, Д. І. Сіроха // Актуальні проблеми соціального права : збірник матеріалів учасників всеукраїнських соціальних програм (заходів) ВГОІ «Інститут реабілітації та соціальних технологій» у 2014 р. / за загальною редакцією М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. О. Попелюшка. – К.: ПВГОІ «ІР СТ Україна», 2015. – С. 17-21.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР: за станом на 01.01.2020 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
3. Рабінович П. Межі прав людини (деякі питання загальної теорії). Український часопис прав людини. 1997. № 3–4 С. 14–18.
4. Гладких В.І. Соціальні права громадян України: Конституційноправовий аспект: [моногр.] / В.І. Гладких. – Х.: Факт, 2005. – 368 с.

5. Панкевич О. З. Соціальна держава та права людини «другого покоління» (загальнотеоретичне дослідження). Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування Академії правових наук України / Редкол.: Г. М. Рабінович (голов. ред.) та ін. Серія 1. Дослідження та реферати. Випуск 11. Львів: «Астрон», 2006. 176 с.

6. Прилипка С.М. Предмет права соціального забезпечення [Автореферат]: Предмет права соціального забезпечення : автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.05 / Прилипка Сергій Миколайович; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2007. – 47 с.

7. Тацій В. Я. Проблеми імплементації норм міжнародного права в національні процесуальні процедури (До 50 – річчя Конвенції про захист прав людини і основних свобод) / В. Я. Тацій, Ю. М. Грошевий // Вісн. Акад. правов. наук України. 1999р. №4(19). – Х. : Право, 2000. – С. 3–10.

8. Федорова А. Л. Зобов'язання України за Європейською соціальною хартією (переглянутою): юридичні наслідки в разі невиконання. Наукові записки. 2015. Том 168. С. 77-81.

9. Україна та Європейська соціальна хартія. Підписання, ратифікація й ухвалені положення [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://rm.coe.int/16805ac112>.

10. Європейська соціальна хартія (переглянута) : Хартія Ради Європи від 03.05.1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_062.

11. Тренінгова програма для суддів: Європейська соціальна хартія та практика Європейського комітету з соціальних прав [Електронний ресурс].- Режим доступу: <https://www.academia.edu/59903004>.

УДК 35.072.2:346.9

DOI: 10.32751/2617-5967-2022-04-18

Світличний В. А.

аспірант Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКИХ ВІДНОСИН

В статті досліджується проблематика визначення державного контролю у сфері господарських відносин як правової категорії. Висвітлюються сучасні підходи щодо інтерпретації поняття «державний контроль» та визначення коло його сутнісний ознак у науковому просторі. На основі аналізу чинного законодавства та юридичної літератури галузевого спрямування пропонується авторська дефініція державного контролю у сфері господарських відносин.

Ключові слова: державний контроль, державне управління, господарські відносини, господарська діяльність, сфера господарювання.

The article examines the problems of defining state control in the sphere of economic relations as a legal category. Modern approaches to the interpretation of the concept of "state control" and the definition of its essence of new features in the scientific space are highlighted. Based on the analysis of the current legislation and legal literature of the industry direction, the author's definition of state control in the field of economic relations is proposed.

Keywords: state control, public administration, economic relations, economic activity, sphere of management.